

Bílá perla Dalmácie



KATEDRÁLA SVATÉHO JAKUBA V ŠIBENIKU

Září jako perla uprostřed náhrdelníku z červených jadranských korálů. Bílá katedrála, vyčnívající z cihlových střech historického Šibeniku, je oslavou Boha i architektury.

Chorvatský Šibenik byl v 15. a 16. století významným centrem humanismu a renesance na březích Jaderského moře. Katedrála sv. Jakuba, stojící na jednom z nejhezčích náměstí v zemi, dodnes vydává svědectví o kulturním ovlivňování mezi severní Itálií, Dalmácií a Toskánskem. Nádherná památka byla zapsána v roce 2000 na seznam světového dědictví UNESCO.

Sto let práce

Stavba trvala víc než sto let, mezi roky 1431 a 1535 se na ní vystřídali tři hlavní mistři. Francesco di Giacomo, Georgius Mathei Dalmaticus a Niccolò di Giovanni Fiorentino museli vyvinout na tu dobu ojedinělé techniky a postupy, aby vytvořili klenbu a kopuli.

Stavba začala ve stylu benátské gotiky a dokončena byla v toskánské renesanci.

Po prvních deseti letech stavby zvolili roku 1441 radní za hlavního architekta Juraje Matvejeva Dalmatinace, jak znají svého mistra v Chorvatsku. Při procházce Šibenikem i dalšími městy na pobřeží narazíte často-

krát na jeho jedinečný kamenický rukopis.

Dalmatinac změnil původní koncept: zvětšil postranní loď a apsidy, začal stavět kopuli, ozdobil chrám skulpturálními dekoracemi. Když roku 1475 zemřel, zbývalo mnohé dokončit. Fiorentino se držel zvolených postupů, pokračoval však v čistě renesančním stylu. Kopule, sochy sv. Michala, Jakuba a Marka a střecha vznikly pod jeho vedením. Ani on se dokončení díla nedožil, zemřel roku 1505. Posledních třicet let doplňovali stavbu k finální dokonalosti mistři z Benátek a Zadaru. Vysvěcená byla roku 1555.

Nic než kámen

Katedrála je celá z kamene. Stavitelé dokonce nepoužili ani jiný spojovací materiál. Zvlášť při sestavování kamenných desek a žeběr střechy a klenby to vyžadovalo od stavitelů nejen úžasnou zručnost, ale i dávku odvahy.

Jedná se o trojlodní baziliku, jejíž zadní část uzavírají tři apsidy a obdélníková sakristie. Tato část,

spolu se zdmi, klenbami a kopulí, byla sestavena v podstatě jednoduchým způsobem, který poprvé použil právě Dalmatinac: všechno do sebe geniálně zapadá díky dokonale opracovaným kamenům. Pod jeho vedením také vznikl nejpůsobivější moment venkovní výzdoby: věnec 74 hlav, patrně významných měšťanů.

Severní fasádu kostela s gotickými okny rozdělují pilíře. Boční portál zdobí nízké pilíře se sochami lvů, Adama a Evy a světců. Snad nejúžasnější částí chrámu je střecha a kopule. Střecha centrální a boční lodě tvoří půlkruhovou klenbu, viditelnou zvenku i zevnitř kostela.

Pohled z výšky

Interiér katedrály může být pro milovníky honosně zdobených kos-

telů zklamáním. Uvnitř působí sv. Jakub spíš prostě, ale celkově impozantní prostor tento pocit zaplaší. Vnitřek je diagonálně rozdělen na přední část pro věřící a zadní část s presbytářem, dvěma malými otevřenými galeriemi a svatyněmi. Gotické arkády člení prostor pro obyčejné lidi na tři lodě.

Po prohlídce přejděte přes kamenné náměstíčko a sedněte si ke stolku protější restaurace v podloubí staré renesanční radnice. Můžete kostel vnímat v rámci urbanistického celku. Pokud jej chcete spatřit v jeho majestátu, vyšplhajte se starými uličkami vzhůru k jedné z šibenských pevností. V sousedství mořského nábreží se vám ona bílá perla vyloupne. ■

(dr)



FOTO: HTZ



FOTO: JAR DRAŽAN

Informace

Chorvatské turistické sdružení
Krakovská 25, Praha 1
tel.: 222 211 812, 222 210 793
e-mail: info@htz.cz
http://cz.croatia.hr

www.sibenik-tourism.hr
www.sibenik.hr